

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Галя Петрова-Киркова

АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

в област на висше образование: *Изкуства*

професионално направление: **8.3 Музикално и танцово изкуство**

докторска програма: *Музикознание и музикално изкуство*

Автор: **Владимир Симеонов Величков**

Тема: ИЗКУСТВОТО НА КАВАЛА - ТРАДИЦИЯ И СЪВРЕМЕННОСТ

Научен ръководител: доц. д-р Веселин Койчев

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Педагогически факултет

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № Р33-1071 от 24.03.2021г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „**ИЗКУСТВОТО НА КАВАЛА - ТРАДИЦИЯ И СЪВРЕМЕННОСТ**“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по област на висше образование **8. *Изкуства***; професионално направление **8.3 Музикално и танцово изкуство**, докторска програма *Музикознание и музикално изкуство*.

Автор на дисертационния труд е **Владимир Симеонов Величков** – докторант в редовна форма на обучение към Катедра „Музика“, с научен ръководител доц. д-р **Веселин Койчев**, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Педагогически факултет.

Представеният от **Владимир Симеонов Величков** комплект материали е в съответствие с Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва необходимите за процедурата документи.

Докторантът е приложил **3 (три) публикации**.

2. Кратки биографични данни:

Владимир Симеонов Величков е изявен изпълнител, специалист по кавал, камерни ансамбли, вокални ансамбли и оркестър, със значителни постижения и като изпълнител, и като педагог. Получава средно-специално образование в НУИ „Панайот Пипков“, гр. Плевен, а в АМТИИ „Проф. „Асен Диамандиев“ (1992-1996 г.) – бакалавърска степен, специалност Ръководство на народни състави и инструментален профил. Магистър е по Артмениджмънт (ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, 2017-2018 г.). Има богат практически опит и широка дейност в областта на музикалното изкуство – организаторска, продуцентска, мениджърска и маркетингова, както и работа с медиите – композира музика към филми, спектакли и др.

3. Актуалността на тематиката е обусловена от връзката ѝ със съвременните изисквания към фолклорното изпълнителство, с конкретна насоченост към спецификата на свиренето на кавал. Докторантът е мотивиран от предизвикателствата, които съвременните условия инспирират у изпълнителя и от възможността за въвеждане в употреба на нови техники. Сложността на поставените изследователски задачи се корени в опозицията традиция – съвременност, т. е. предложените нови изпълнителски техники да се прилагат

успешно както по отношение на традиционния репертоар, така и при съвременни, модерни стилове и интерпретационни ситуации. Това определя значимостта на проблематиката, която предполага прилагане на съвременни иновативни изследователски подходи.

4. Познаването на проблематиката, задълбоченият поглед към изпълнителството на кавал проличава още в увода: докторантът подчертава, че съвременните тенденции в кавалджийското изпълнителско изкуство са свързани с използване на технически елементи от изключителна трудност. Той изтъква, че много от майсторите-кавалджии извличат нови похвати и технически параметри, без да споделят опита си и техните достижения не стават достояние до други изпълнители. Така се аргументира и целта на изследването.

Относно **методиката на изследването**: докторантът формулира ясно и точно целта и задачите, както и хипотезата на изследването.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите:

Дисертационният труд (с общ обем - 162 стр.) съдържа: увод, три глави, заключение, приноси, библиографска справка (78 заглавия, както „класически”, така и най-нови трудове), списък с научни публикации по темата. В **увода** са изложени основните изследователски параметри и методиката на изследването. Докторантът подчертава, че съвременните тенденции в кавалджийското изпълнителско изкуство са свързани с използване на технически елементи от изключителна трудност. Целта на изследването е насочена към нови съвременни прийоми, към последните открития в изпълнителската техника на инструмента и тяхното прилагане.

В **Глава 1.** се разглежда историческото развитие на кавала, извеждат се някои технически характеристики, които визират промени от миналото до днес, както и иновации, предизвикани от стремежа на кавалджиите към придобиване на свой индивидуален почерк и разпознаваемост от масовия слушател. Представени са изтъкнати изпълнители, които с майсторството си оставят ярка диря в кавалджийското изкуство. Прави впечатление заключението на първа глава, в което докторантът изтъква неподозираните възможности за развитие и осъвременяване на инструменталното творчество в синтез на три компонента – минало (традиционното автентично свирене); настояще (ценностите, свързани с творческия опит и духовните ценности); бъдеще (качествено новите, съвременни търсения в обновлението на системното единство между фолклорната и нефолклорната световна музикална художествена култура). В **Глава 2.** проблематиката се съсредоточава върху постановъчни проблеми при кавала, видове дишане; ролята на амбушюра и др. Изводите са насочени към изтъкване на решаващата роля на създаването на условия за постигане на високи резултати в усвояването, както на традиционните, така и на съвременните технически прийоми. **Глава 3.** е посветена на редица съществени за облика на съвременния изпълнител-кавалджия проблеми. Вижданията на докторанта за тях показват дълбоко навлизане в тази област. Той разглежда и стандартни, и специфични, както и нови техники на свирене: „Ефекта на гайдата”, прилагане техника на полифонични похвати и др. Присъства и проблематика с практико-приложна насоченост към реализиране на музикалната продукция.

Приносите на изследването са формулирани в 12 пункта. Изтъкнати са иновативните моменти, ефективността на резултатите и тяхната значимост (в теоретичен и практико-приложен аспект) за съвременната кавалджийска изпълнителска практика. **Заключението** обобщава системата на нови технически прийоми, конструирана по начин, който да допринесе за изграждане на умения у младите музиканти. С това се потвърждава научната

хипотеза на изследването. Впечатлява богатият илюстративен материал, приложен в дисертацията: 33 нотни примери, 76 фотоса, 4 схематични графични изображения, 9 апликатурни (грифови) схеми; 40 аудио-илюстрации с препратки към приложенията.

6. Представените **3 публикации** отразяват основни изследователски акценти в дисертационния труд, както и богатия практически и изследователски опит на докторанта.

7. Авторефератът (37 страници) е изграден в съответствие с изискванията; отразява точно съдържанието, структурата и синтезираното съдържание на изследователската работа.

8. Препоръки: препоръчвам цялостно публикуване на труда (като монография), с цел осигуряване на условия за широк практико-приложен ефект на резултатите от изследването.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“. Представените материали и дисертационни резултати съответстват на специфичните изисквания на Факултета по Педагогика, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ. Дисертационният труд показва, че докторантът Владимир Симеонов Величков притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване. Поради гореизложеното, убедено давам своята *положителна оценка* за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и *предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“* в област на висше образование: Изкуства, професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство, докторска програма *Музикознание и музикално изкуство*.

11. 05. 2021. г.

Изготвил становището:

Доц. д-р Галя Петрова-Киркова